28T MNEP

2018

NEPALI

(MODERN INDIAN LANGUAGE)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Contd.

1. उत्तर देऊ : 1×10=10

(क) रामायण सुन्दरकाण्ड कविताका कवि को हुन ?

(ख) अशोक वन कहाँ छ ?

(ग) मोतीराम भट्टले लेखेको तिम्रो पाठ्य कविता कुन हो ?

(घ) शरद ऋतु पछि आउने ऋतु कुन हो ?

(ङ) "इन्द्रै बिन्ती गरुन झुकेर पदमा त्यो बिन्ती मान्दैन त्यो" —

—माथिको पंक्ति कुन कविताको हो ?

(च) "राजा रङ्क सबै समान उसका वैषम्य गर्दैन त्यो"

— माथिको पंक्तिले केलाई बुझाएको छ ?

(छ) बालकृष्ण समले लेखेको तिम्रो पाठ्य कविता कुन हो ?

(ज) खाली ठाउँ पूरा गर :

'कहिले मनमा ____ उदाउँछ'।

(झ) 'भोलि उदाउने सूर्यलाई' कविता कसले लेखेको हो ?

(ञ) पुष्पलाल उपाध्यायले कति सनमा साहित्य अकादमी पुरस्कार पाएका थिए ?

2. संक्षेपमा उत्तर देऊ : 2×7=14

(क) भानुभक्तको बधुशिक्षाले के कस्तो कुरालाई झल्काउँछ ?

(ख) धान रोपाइँको बेला के पाराको बाजा घन्काइको चलन र दशैंमा मार हान्दा के राग गाँउने चलन छ ?

(ग) जापान सरकारको तत्वावधानमाकहिलेदेखि के नामको एउटा मासिक पत्रिका प्रकाशित भइरहेको छ ?

(घ) वैज्ञानिक हरगोविन्द खुरानाको जन्म कहिले र कहाँ भएको थियो ?

(ङ) 'विध्वस्त जीवन' कथामा नेपाली युवतीको देब्रे कुम के के ले ढाकेको थियो ?

(च) मधुकरले कहाँबाट 'डिप्लोमा-इन-फाइन आर्टस' प्राप्त गरेका थिए ?

(छ) हरिप्रसाद गोर्खा राईको जन्म कहिले र कहाँ भएको थियो ?

3. उत्तर लेख : *(कुनै नौ प्रश्नको)* 4×9=36

(क) साहित्यको विभिन्न भागको नाम लेखिधार्मिक साहित्यको परिचय छोटकरीमा लेख।

(ख) संस्कृति सम्वन्धमा इन्द्रबहादुर राईज्यूले दिनु भएको परिभाषा कस्तो छ ? उत्तर देऊ।

(ग) प्राचीन भारतीय नारी र शिशुहरूको सूची प्रस्तुत गर।

(घ) 'मेरा बारीका भाते करेला' निबन्धमा निबन्धकारले भाते करेला माथि कस्तो विचार व्यक्त गरेका छन् ? छोटकरीमा लेख।

(ङ) "मैले रङ्गको कुची पुछ्ने, कुची सफा गर्ने गरेको यो भ्यानिष्टकको टुक्रो हो, यहाँ कसरी आयो ?

— माथिको वाक्यको तात्पर्य स्पष्ट पार।

(च) पिकदूत' कवितामा कविताकी नायिका र उनको पतिको भेट को द्वारा र कसरी भएको थियो ? उत्तर देऊ।

(छ) 'मेरो एउटा नागाहुकी' कथामा कसले, कसलाई र किन हत्या गरेको थियो ? उत्तर देऊ।

(ज) लङ्किनीले किन हनुमानलाई प्रहार गरेकी थिई र त्यसपछि के भएको थियो ? व्याख्या गर।

(झ) "आयो टप्प टिप्यो लग्यो मिति पुग्यो टारेर टर्दैन त्यो" —

— माथिको पंक्तिको आशय स्पष्ट पार।

(ञ) 'कर्म' कवितामा कविले आशा र निराशाको वर्णन कसरी गरेका छन् ? उत्तर देऊ।

(ट) 'भोलि उदाउने सूर्यलाई' कविताका कविले के सन्देश दिन खोजेका छन ? कविताको आधारमा स्पष्ट पार।

(ठ) 'पूजा प्रसाद भगिनी कर बाट पाई

गर्छन विनोद भगिनी घर दाज्यू-भाइ॥

— माथिको पंक्तिको अर्थ खुलस्त पार्दै यसको आशय स्पष्ट पार।

4. (क) सप्रसङ्ग व्याख्या गर : 5

"यस्तै घाम छायाको बीचमा
बतासको बत्ती जस्तै
लकपकाउँदै मधुरो हुँदै उकँसदै छटपटाउँदै
जीवन खर्च हुँदै जान्छ"

अथवा

"कुनै पनि चाड पर्व जातीय खुसीको चीज
हुनु पर्छ, विषादको वीज हुनु हुँदैन।

(ख) भाव विस्तार गर : *(कुनै एकको)* 5

(i) हुने बिरूवाका चिल्ला पात

(ii) इन्द्रको अगाडि स्वर्गको बयान

(ग) *(i)* सन्धि विच्छेद गर : 2

महौषधि, उच्चारण

(ii) सर्वनाम छुटयाऊ : 2

तिम्रो पुस्तक म सँग छ

(iii) समास निर्णय गर : 2

आमा बाबु, दोबाटो

(iv) लिङ्‍ग परिवर्तन गर : 2

विद्वान, सासू

(v) विपरीत शब्द लेख : 2

उकालो, उपकार

(घ) वाक्य रचना गर : *(कुनै पाँचको)* 5

दिन लाग्नु, टाप कस्नु, वैकुण्ठवास हुनु, सुनमा सुगन्ध, आगो पानी हुनु, जरा गाडनु मुखमा पानी आउनु।

5. कुनै **एक** विषयमाथि निबन्ध लेख : 15

(क) नेपाली जनजीवनमा दशैंको महत्व

(ख) मोबाइल फोनबाट लाभ र हानि

(ग) अनुशासन

(घ) असमको प्राकृतिक सौन्दर्य

(ङ) असमका कुनै एक नेपाली कवि वा साहित्यकार।

——— × ———